

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Երէկ իր ժե. նիստն ըրաւ ի Ղալաթիա, ընդ նախագահութեամբ Գեր. Գրիգոր Սըրբազանի (Ս. Պատրիարք Հայրն անձնական տկարութեան պատճառաւ բացակայ էր) և ընդ ատենապետութեամբ Վսեմ. Ռուսինեան էֆէնտիի :

Ատենը բացուեցաւ ժամը 7 ին ի ներկայութեան 47 երեսփոխանաց. և նախընթաց նիստին ատենագրութիւնը ընդունուելէն ետքը, քանի մը երեսփոխանաց անձնական տկարութեան պատճառաւ բացակայութիւնը ծանուցուելով, Գաղազեան Յակոբ էֆէնտիի Յարաբերութեան դիւանէն հրաժարականը կարդացուեցաւ, որ չընդունուեցաւ :

Յետոյ Մշեցւոց մէկ աղերսագրին նիւթը ծանուցուեցաւ, որոնք Արթ. Գարեգին վարդապետի բողոքագրին վրայ անոր և խրիմ

եան Սրբազանին այլ ևս Մշոյ մէջ պաշտօն վարելին բնաւ չուղելով, անոնց ի պաշտօնէ դադարման վրայ Ս. Պատրիարք Հօր և ազգային վարչութեան շնորհակալ ըլլալնին կը յայտնէին առ Ազգային Ժողովն :

Գաւրուշէմէի թաղէն երեսփոխան ընտրեալ ըլլալով Ասապա էֆէնտիի իկիտպաշեան, այս ընտրութիւնը վաւերացաւ :

Յարաբերութեան դիւանը տեղեկագիր բերած ըլլալով անցեալ տարուան ժողովրդէն մատուցեալ հանրագրոց վրայ, որոնք իրիէկեան էֆէնտիի 10 առաջարկութեանց մէկն էին, նոյն դիւանի տեղեկագրեր էֆէնտին կարդաց ի լուր ժողովոյն, յիշատակութիւն ըրին որ այս հանրագիրներն ալ յղուին Գննիչ Մասնաժողովին, որ ասկէ առաջ կազմուեցաւ ազգային նախընթաց անցից քննութեանը համար : Ուրիշներ ալ տեղեկագրին եզրակացութիւնը պաշտպանեցին, որ կը յայտարարէր թէ նոյն հանրագրոց մէջ

ազգային ժողովին քննութեան և նկատողութեան արժանի խնդիր մնացած չէ . և թէ՛ տակէ ետքը ազգային պաշտօնէի մը գէմ բողոք ունեցողը պէտք է որ ըստ օրինի ներկայանայ ազգային վարչութեան և դատ պահանջէ : Քուէի դրուելով տեղեկադրին այս եզրակացութիւնը 1 քուէի դէմ 28 քուէով ընդունուեցաւ :

Յետոյ օրակարգին անցնելով, ազգային արոց ծրագրին վրայ Համաքաղաքութեան գիւնին տեղեկադրի կարգաց տեղեկաբեր Եղուտի տեղեկաբերին, ամսը ետեւէն խօսեցաւ Քաղ, ժողովոյ տեղեկաբեր Կոստանդէֆէնտին . և Դիւանը քառօրէ մը գաղար առաջարկեց և ժողովն ընդունեց :

Դադարէն յետոյ արոց ծրագրին վրայ վիճաբանութիւնն սկսաւ, և հետզհետէ խօսեցան իփէքճեան, Միսաքեան Խաչատուր, Շահպաղեան Էֆէնտինները, ասոնց պատասխանեց տեղեկաբեր Կոստանդէֆէնտին, և քուէի դրուելով արոց ծրագրին ընդհանրութեան վրայ բացուած վիճաբանութիւնը դրոյուեցաւ 1 քուէի դէմ 28 քուէով :

Ատեանին փախման ժամը հասած ըլլալով, ատենապետ Էֆէնտին յաջորդ նիստին օրակարգը որոշել առաջարկեց, և ժողովը միաձայնութեամբ որոշեց այս նիստին օրակարգին անփոփոխ պահել : Գալ նիստը 13 օրէն պիտի ըլլայ, և արոց ծրագրին մասնաւոր յողովածոց վրայ վիճաբանութիւնը պիտի շարունակուի :

ԾԱՂՐԱՍԻՐԱԿԱՆ

(Շարունակութիւն ԳԵՄ Ե՛ 462)

3

ԲԺԻՇԿՆԵՐ

Մօլիէն իր ժամանակին չարաչար կը ծաղրէր բժշկութիւնը, որովհետեւ դեռ անկատար ըլլալով մարդկային սեռին փոխա-

նակ ծառայելու՝ իր որոշեալ տեղերուն հիւանդները կը ծառայէին :

Ուստի Մօլիէնի ատեն կատարեւապէս ծիծաղելի իբր բժշկութիւնն էր : Հիմայ այն պէս չէ, քանի որ մէկ երկու դարէ ի վեր արհեստը կատարեւադորձուած ու փորձառական կանոններով հետզհետէ ապագային յանձնուելու վրայ է՝ ասիւն բժիշկները այնպիսի ծիծաղելի դիրք մը բռնած են որ այս անգամ բժիշկներէ դատ ուրիշ ծաղու արժանի մարդ չըլլալ կը կարծես :

Առաջ հիւանդութիւն մը կամ դժուարաւ կը ճանչցուէր կամ բնաւ չէր ճանչցուէր, ուստի կըսուէր թէ դէ-մի-սի-սի-սի ու քա-մի-սի-սի-սի անունը անհայտ անհայտ լուծողական դրեխ տրուի կամ երակահատութիւն ըլլայ . որեւիցէ հիւանդի մը միշտ այս դործողութիւնները կ'ըլլուէր, հետեւաբար հիւանդը կանոնի հնազանդ դառնուելու համար ոտքերը կը տնկէր, բժիշկն իր որդւոյն ալ այսպէս կը վարուէր, իր անձին ալ այսպէս կը վարուէր վասն զի բժշկութիւնը դեռ մաքրողական, լուծողական, դեղերէն անդին անցած չէր :

Հիմայ ընդհակառակն ամեն տեսակ հիւանդութեանց զանազան դեղեր ըլլալէ վերջը, օր ըստ օրէ միտադական ֆլաւորար նիւթերն ալ բժշկութեան դուրս արտաքսելու համար բաւական մէթօտը ամենայն յաջողութեամբ յառաջ կ'ընթանայ, սակայն դիտէք . ո՞ւր է դժուարութիւնը . . .

— Հիւանդութիւն մը ճանչնալուն վրայ :

Բարեկամ հիւանդներէս մին ստամոքսի տկարութիւն ունէր, առաջին անգամ որ բըրժշկի մը ներկայացեր է՝ ըսեր է, դուն ԶԵ՞ՆԵՍ, երկրորդ բժշկի մը ներկայանալուն, «ԳԵ՛Մ Ե՛ 462», երրորդ բժշկի մը ներկայանալուն «ԳԵ՛Մ Ե՛ 462» . վերջապէս չորրորդ հինգերորդ բժիշկներու ներկայանալէ վերջը կ'որոշուի որ հիւանդնիս ԲԺԻՇԿ Ե՛ :

Ծիծաղելի կէտը բժիշկներուն ճանաչողութեան վրայ է, ամեն բժիշկ իր կարծեաց

համաձայն դեղեր տալով խեղճ հիւանդը այնպէս նիհար ձգեր են որ տեսնողը ճշմարտութեամբ կը կարծէ :

Հիմայ ո՞վ պիտի ըլլայ տոնոց սխալը բըռնողը , անշուշտ փորձառու և հմուտ բժիշկ մը . սակայն այդպէս բժիշկ մը ձեռք անցնելու համար՝ մարդ Գաղղիոյ բժշկական դըպրոցին ծախքը հայթայթելու չափ հարուստ մէկն ըլլալու է . ըսել կ'ըլլայ թէ աղքատին անկարելի և հարուստներուն դժուար կ'երեւնայ փորձառու և հմուտ բժիշկը իր տունը այցելել տալու :

Շատեր՝ որոնք բժշկութենէն անտեղեակ կամ վիրաբուժութենէ քիչ բան սովորած կամ հիւանդանոցներու մէջ ծառայելով դեղագիր դրելով վարժուած են , այցելութեանց գինը թեթեւցուցած են , բայց ո՞վ կրնայ յանձն առնուլ անձը ի վտանգ մատնել զգալով միանգամայն թէ այդ տեսակ բժիշկներ մահը փութացնելու համար մէյ մէկ մեռելալժաղեր են :

Ուստի ինչ ընէ խեղճ հիւանդ մը , ո՞ր կողմէն օգնութիւն խնդրէ , կը վազէ պառաւանց , դիւթիչներու , աղօթքներու ու բնութեան օգնականութեամբ կամ դիպուածով մը առողջանալով կանիծէ բժշկութիւնը և յիրաւի եթէ բժիշկներու պէտքն ալ զգայ , յանձն կառնու մեռնիլ քան թէ իր դանձը ակներև անոնց գողը լեցնել :

Բարեկամ հիւանդ ըսածնիս նարինջի կեղև ուտելով առողջացաւ . մինչդեռ 10 էն աւելի բժիշկներու իր ունեցածը տալով անանկացած էր խեղճը :

Եւ դիտէք ո՞ր է դժուարութիւնը , մարդ հիւանդ ըլլալու համար բոլորովին կամքի գերի ալ ըլլալու է . բժիշկն իր շահուն համար դեղագործ մը կընտրէ , եթէ այդ դեղագործը Բանկալթի գտնուի , Թօփգարույի հիւանդը պիտի պարտաւորի իր դեղագիրը հոն չինել տալ , որովհետեւ բժիշկն ըսած է թէ այն խանութի դեղերը աղդու ու թարմ են իսկ միւսները անզօր և փաստակար :

Հետեւաբար Փրանգ մը արժող դեղը հազիւ քարթ մը լուծի կրնայ ծախու առնուիլ :

Կան ոմանք ալ որ կատարելապէս հիւանդութիւնը կը ճանչնան , կանոնաւոր դեղագրեր կուտան , սակայն հիւանդին կամքին ծառայելու համար երբեմն երբեմն թերութեանց աչք կը խփեն կամ դիտմամբ ժուժկալութիւն չեն պատուիրեր հիւանդին , որպէս զի օրը մէկ քանի այցելութիւններ տալով շահու դուռ բանան իրենց , հարկ ըլլայ կամ չըլլայ կուդան կերթան , Նէլ-ուէն՝ փէթէ կըսեն որպէս զի առողջացուցած ատեննին համբաւ առնեն թէ , հիւանդ մը թողախտէ ազատեցին :

Ահա այժմու բժշկաց թիւը ընթացքը որ եթէ մօլիէռի բժշկութեանց հետ բաղդատենք , նոյնը կամ աւելին պիտի գտնանք : Կամ բժշկութիւն չըլլայ կամ բժիշկ՝ նոյնը չէ՝ հիւանդի մը համար :

Ո՛ր էր թէ ճեմարանները այս կարեւոր կէտը նկատողութեան առնելով դասերնին աւարտող և դպրոցը ձգող աշակերտաց , երդնուլ տային խղճահար ըլլալ և կարօտին օգնել , որպէս զի այն ատեն ճգանց պատուը վայելէին փոխադարձ :

Ասով հանդերձ մեզի համար չէ ո՛չ բժիշկ և ո՛չ բժշկութիւն քանզի ամեն առթի մէջ բնութիւնը յաղթող հանդիսացած է գիտութեան :

Ի

ՄԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ծարանկել

ՄԻՋԻՆՆԵՐՈՒ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՆԴԵՍԸ

Յո՞ւ թերթէն քաղելով ամեն հայ լրագիրներ ազգին ծառայութիւն մը մատուցանելու նպատակաւ Չինացուց յուղարկաւորութեան հանդէսը հրատարակեցին , այս սրտաշարժ ձեռնարկութիւնը մեր ալ նախանձը գրգռե-

լով մարդկային ընդհանուր սեռին ծառայելու դիտաւորութեամբ ահա միջիւններու յուղարկաւորութեան հանդէսը կը ներկայացընենք որն որ անցեալ տարի Պէյրօզի դաշտավայրին մէջ աեղի ունեցաւ :

Հանգուցեալը խիստ աշխատասէր միջիւն մ'ըլլալուն միջիւնք որոշած էին հանդէսը շքեղութեամբ կատարել :

Չորս հատ ուժեղ և պատուաւոր միջիւններ հանգուցելոյն գլխէն ու պոչէն խածնելով ամենայն պատկառանք դաշտին մէջ կը յառաջանային : Ծերունի միջիւն մը ի պատիւ ննջեցելոյն ցորենի շիւղ մը իբր դրօշակ բարձած կառաջնորդէր յուղարկաւորելոց : Առաջնակարգ խումբը 5 հոգիէ և մէկ ննջեցեալէ մը կը բաղկանար . առկէ ետքը կուգային միջիւններու պետը և աշնուական մասը որոնք տխրութեամբ իրենց պետը չըջապատելով լռիկ մխիթարական խօսքեր կընէին , որ հառաչանք միայն կը պատասխանէր և յորդարտաւորք զերկիր կողոզէր . երրորդ կարգը կը բաղկանար հանգուցելոյն ազգականներէն և սրտակից բարեկամներէն որոնք անմխիթար կերպով իրենց սիրելոյն մահը կողբային . չորրորդ կարգը կը բաղկանար գործաւորներէ և ճարտարապետներէ ասոնք այնչափ տխուր չէին և հանգուցելոյն կենաց վրայ երկար գովաբանութիւններ կընէին : Հինգերորդ կամ վերջին կարգը կը բաղկանար չէզոք միջիւններէ որոնք միջնոց մէջ այնչափ յարգելի չըլլալնուն խիստ հեռուէն կը քալէին , ասոնք սակաւաթիւ էին ու թէև նշանակութեան արժանի չէին սակայն համբաւաւոր միջնոց մը յուղարկաւորութենէն զուրկ չը մնալու համար , յանձն առած էին գէթ ժամ մը զոհել իրենց հանգըստութենէն . . .

Չը մոռնանք ըսելու որ այսչափ միջնոց մէջ էգ մը չկար , վասն զի միջիւնք անպատուութիւն կը սեպէին արուի մը համար էգի մը արցունք թափելը :

Այսպիսի պատկառանք և լռութեամբ

յուղարկաւորեալք դաշտին մէջ քառորդի մը չափ ճամբայ առին ուր հողակոյտէ աննշան նրբանցքի մը քով կանդ առնելով պետին համար աւաղներէ ամպիոն մը պատրաստուեցաւ ճարտարապետներուն ժրութեամբը :

Չորս գիակիրները հանգուցեալը թողուցին և ազգարարեցին յուղարկաւորելոց որ պետը դամբանական պիտի խօսի իրենց սիրելիներն ջեցեալ եղբոր վրայ :

Ասոր վրայ ամենքը լռիկ մնջիկ կարգաւ գիակին բոլորտիքը շարուեցան և պետը հետեւեալ դամբանականը ճառեց :

« Զաւակունք իմ :

Տխրութեան և ծոմապահութեան օր մ'է այսօր մեզի համար . այսօր ինչան ոգոյ ոչ պէտք է բան մը ուտել և ո'չ ջուր ըմպել , ո'չ աշխատիլ և ո'չ զուարճանալ քանզի ձեր ամենասիրելի բարեկամներէն մէկը կորսնցուցիք որ ամեն առթի մէջ գովութեան արժանի ձիրքեր ունենալուն յարգել կը պարտաւորինք ամենքնիս ալ :

Հանգուցեալը ծաղիկ հասակին մէջ զրաւեցաւ ի կենաց , սակայն այնչափ աշխատող բարեկիրթ , եղբայրասէր եղբոր մը յիշատակը միշտ պիտի ապրի մեր մէջը , անոր յիշատակը մեր զաւակաց և թուանց օրհնել պիտի տանք որպէս զի աշխատասիրութեան և վնհանձնութեան օրինակը աչքերնուն առջևը ունենան . ըսել է եղբայրնիս մեղի համար միշտ կենդանի պիտի մնայ , վասն զի նորա աշխատութեան պտուղը պիտի վայելենք . երկու դարէ ի վեր (անոնց դարը մեր տարին է) անխոնջ աշխատութեամբ դիտնումաւաններուն մէջ պաշարի 60 սենեակ վեցուցած է որ միջին հաշուով 10000 չեզոք մըրջիւններ կէս դարու չափ հանգիստ կրնան վայելել . ըսել կըլլայ որ այս ննջեցեալ եղբայրնիս 10000 հոգի սովամահէ ազատելու համար աշխատած է անխոնջ , մինչդեռ պարտական չէր իւր ընտանիքէն զատ ուրիշ մէկը հոգալ : Ուստի զաւակունք իմ . օրինակ

առէք այս վեհանձն գիտկէն որ հիմայ յաւիտեանականութեան ճամբան բռնած է, օրինակ առէկ իւր դործերէն և եթէ իւր դիւակին այսչափ պատիւ կը լընայ անոր համար է որ անդդայները սովորին աշխատութեան յարգը և միայն իրենց համար չապրին: Խօսքս վերջացնելով մխթարութիւն կը մտղմեմ նախ իւր ընտանեաց, յետոյ ինծի որ քաջ հպատակ մը կորսնցուցի, յետոյ ձեզի որ եղբայր մը կորսնցուցիք: Ու թողունք հոսն ջնջեալը և երթանք այս օրը սգով և ծոմապահութեամբ անցնելու:

Երբ այս կարճ դամբանականը լսնցաւ, բոլոր մը ջիւնները առանց ետեւնին դառնալու խմբովին իրենց բոյնը վերադարձան և նոյն օրը մինչև հետեւեալ առաւօտ լալով անցուցին ու երկրորդ օրը քաջալերութիւն դրած եռանդուն ոգով աշխատութեան պարապեցան հանգուցեղոյն օրինակը միշտ աչքերնուն առջև ունենալով:

Հիմայ պատի հարցնէք թէ ինչո՞ւ համար այսչափ պատիւներ ընելէ վերջը այնպիսի աշխատատեղի մը մարմինը բաց դաշտի մէջ թողլով չըթաղեցին:

Ասիկայ դուշակել դիւրին բան է, քաղաքակրթեալ ազգեր իրենց մեռելները կը թաղեն, վայրենիները կ'այրեն, ուստի անասուններն ալ զայն բանի մը օգտակար ընելու համար սարտերու որս կը ձգեն որպէս զի խեղճ անասունը 3-4 օրուան ուտելիք դառնալով շնորհակալ ըլլայ մըջնոց որք իրենց մեռելներովը օտարը սովամահ ըլլալէ կ'աղատեն:

Ուստի հողակոյտի մը նրբանցքը ըսածնիս սարդիկ ոտտոյնի որդգայթ մ'էր հւր մըրջիւնք իրենց ընկերը թողուցին և վերադարձան:

ՈՒՅՏՈՒՐ ՄԱՍԻՕՆ

Միւսիւ թիւան չու պաղը մատմաղէկներին փարմազլարընտա պէշ օն թանէ եկեղիւք

կէօրիւյօրսագ նէ՞ մանէասը վար:

— Նէ՞ մանէասը օլաճագ, իշթէ պիղիմ կիպի տալտալլարը բարմազլարընա թագմըշ էշկեարէ կէղիյօրլար:

* * *

Պէ՛յ, պու իշտիինիզ թիւթիւն քաշ զուրուշուք տուր:

— Բաքէթի կէ՞օրմէյօրմուսունըդ իքի եիւզ էլլիլիք տիր:

— Գարտաշ պու նա՞սըլ իքի եիւզ էլլիլիք պէնիմ իշտիլիմ օթուղլուքտան հիշ ֆարգը եօգ:

— Կէնէ պիղիմ վէքիւհարճըն իշկիւզարլը օլմալը պէսպէլլի թօփլատըղը իքի եիւզ էլլիլիք բաքէթլէրէ օթուղլուք թիւթիւն տօլտուրուպ պիղէ եութտուրույօր:

* * *

Իզմիտ տէմիր եօլլարը իշին տէօրթ պին օքքա մատէն քէօմիւրիւ ալընմըշ, իքի պիւնինի հարճամըշլար օ պիրի մէյտանտա եօք, աճապա նէ՞ օլմիւշ:

— Պու տա սօրաճագ շէյ մի դարտաշ եաղլըճա օլտուրունտան ֆարէլէր թաշըմըշ օլմալը:

* * *

Մատթօր վալիւ, (վանկէլ) կէնէ գաչաք թիւթիւն կէթիրիյօրմուսուն:

— Գաչաա հաճէթ դալմատը շիմտի էշքեարէ կէթիրիյօրում, չիւնքիւ բէժի գում բանեասը իտարէ իշին մէմուրլարա եօլ վերտիլնտէն օրթատա թօփու թօփու իւշ մէմուր դալարը քի պիրի ալիւ պիրի շաշի օ պիրի տէ թէք կէղիւ տիր:

* * *

Մատմաղէլ ֆալիւ, պու սէնէ դըշ զարպլը քէօմիւրճէ հալլինիզ նա՞սըլ:

— Համո օլուն էյիյիզ: Եանը պաշը մըզտա պիր քէօմիւրճիւ մաղաղասը վալը արատա պիր իսթէյօրսագ քիւֆէ քիւֆէ վէրիյօր:

— Եիւզիւ քաշա վէրիյօր:

— Պիղ երեզ վերտիք տէյի հէրիֆ քըր-
քա էլլէյէ պագմայօր :

* * *

Միւսիւ տօքթօն մարդուս ստամոքսը ին-
չի կնմանի :

— Սէյէ կը նմանի բարեկամ, ինչ բեռ
տաս նէ կը կրէ :

— Էյ ախորժակը ինչի կը նմանի :

— Ատիկայ տահա փորձած չեմ ամա 60
տարեկան էրիկ առնող տասնըչորս տարու
աղջիկներուն հարցնէս նէ երկաթէ լէպլէպի-
ի կը նմանցնեն :

* * *

Զ Ա Ք Ա Ր

ԵՆ

Ս Ս Կ Ա Ռ

Այս մարդը Բերայի մէջ ամենուն ծանօթ
է, քիչ մը խելքի տկարութիւն ունենալուն՝
հետը կիյնան, կը ծաղրեն ու խաղեր կը
խաղան :

Դէմքով բաւական գեղեցիկ ու հասակաւ
բաւական վայելուչ ըլլալուն՝ շատ անգամ
որբեւայրի տիկիներ իրենց տունը այս Զա-
քարին չփել կուտան, վատահ ըլլալով նաև
որ՝ գործունեայ, մաքրասէր և բաւականա-
սէր մէկն է :

Թէև քիչ մը թեթեւամիտ է, այսու ա-
մենայնիւ իր երիտասարդ ու թարմ հաս-
կին մէջ սիրոյ զգացումներէ և անոյշ յայ-
տարարութիւններ ընելէ զուրկ չէ, թէպէտ
ոմանք կըսեն թէ անգայ է :

Զաքարին վրայ այսչափ տեղեկութիւն տա-
լէ վերջը՝ մոտանաք լալէ փողոց և հասկնանք
թէ ինչո՞ւ Զաքար մեծկալ սակառ մը բար-
ձած առտուն կանուխ անխօսուկ կերպով
դէպի Սուլթան Զէշմէյի Վօթ-է կը յառա-
ջանայ :

Տղաքը քար կը նետեն, շուները կը հա-
չեն, մեծերը հայհոյութիւններ կընեն, բայց

Զաքար պատկառելի դիմօք իր ճամբան կը
շարունակէ առանց եէտին դառնալու, ա-
ռանց ցաւ զգալու այն լէմանի կեղեւներէն
զորս խեղճին գիթն ու բերանը ուռեցնելու
չափ հարւածեր էին :

Մէկ քանի պարտիկ իշպաններ մեր այս էշ-
նահատակին հետ քիչ մը ծանօթութիւն ու-
նենալուն, անանկ խաղեր խաղացին որ ե-
թէ էշ մ'ըլլար կը զուար, կից կը զարներ կը
խաժներ, սակայն Զաքար միտքը դրած ըլ-
լալով լաւ՝ կը համբերեր բոլոր այս չարչա-
րանաց :

Վերջապէս հասաւ Վօթ-է, կռնակի սակա-
ռը վար դրաւ, քթին տակէն բան մը մըռ-
մըռաց, աչքերը դոցեց և մէջինը պարպեց :

Երկու վայրկեանի չափ հոն կենալէն վերջը
առաւ սակառը՝ նոյնպէս առանց ետին դառ-
նալու լալէ փողոց թիւ . . . վերադարձաւ,
բայց մինչև որ վերադարձաւ խեղճին խերն
անիծուեցաւ վասն զի այս անգամ ալ ծանօթ
զավղովաթ ճիներ մեր կով Մարտիրոսին գըլ-
խուն չոզգամներ կը տեղացնէին :

Զաքար՝ առաջին անգամ այդ տունէն սա-
կառը բարձած ինչպէս որ դուրս ելած էր՝
նոյնպէս այս անգամ ալ նոյնօրինակ դուրս
ելաւ, սա տարբերութեամբ որ այս ան-
գամուսն բեռը առջինէն քիչ մ'աւելի էր :

Այս անգամ փոխանակ Սուլթան չէշմէի
ճամբան բռնելու, Աղա ճամիին ճատտէն
բռնեց : Հոս Ծեփեփէ դպրոց մը կայ և այս
ճեմարանին սատանորդի աշակերտները այն-
չափ թէքիֆիկ են մեր Զաքարին հետ որ
շատ անգամ ներս առնելով երեսին վրայ
պատկերներ կը գծեն, թղթէ դրօշակներ
չինելով ֆէֆէ վրայ կը բաղցնեն և կը թողուն
Ուստի Զաքարին հեռուէն գալը տեսնելով
կը պատրաստուէին ներս կանչել, սակայն
Զաքար աղբիւրին փողոցը դառնալուն պէս
սրտերին կոտրեցաւ, հրէայ Էֆէֆէ մը դըլ-
խուն կառնապիտ դօշանի մը նետեցին և
դուռը դոցելով ներս փախան :

Ճիշդ այս միջոցին Զաքար ալ իր սակառը

պարագած նորէն Լալէ փողոց կը վերադառնար երբ մէկ քանի Յոյն սրիկաներ խեղճին վիզը տակը կտորած անօթ մը անցուցին՝ իբր Կէշ և քարի բռնելով զայն գլխուն վրայ ցրել ցրել ըրին :

Այս կատակը շատ ծանր նստաւ Զաքարին , քանզի անօթը յախճապակիէ ըլլալուն վզին մէկ քանի կողմէն ճեղքուեցաւ և արիւնը անդադար կը վազէր :

Երբ այսպէս արիւն լուայ Լալէ փողոցի տունը վերադարձաւ՝ հոն դանուող տիկիններէն մէկը կարծեց թէ տղայք Կապուտի ներկով Զաքարը ներկեր են , ուստի երրորդ անգամ սակաւը լեցուց Զաքարին կռնակը տուաւ՝ ըսելով թէ ա՛յ վերջինն է :

Այս վերջին բառին վրայ դիւցաղն Զաքար նոր այժմ առնելով շալկեց սակաւը և թէթէ պաշտէ ճամբան բռնեց :

Երբ անդդիոյ պալատին դրանն առջև հասաւ , մէկ քանի վարպետորդի խտալացիներ Զաքարին հետեւելով կամացուկ մը չուանով սէթրին երկու փէշերը իրարու կապեցին և անանկ ուժովմը ցնցեցին որ սակաւ և Զաքար իրար խառնուելով քարայտակին վրայ գլորիլ սկսան :

Ալ այս անգամ Զաքարին համբերութիւնը հատաւ և այնչափ բարկացաւ որ սակաւը բռնածին պէս իրեն այդ խաղը խաղացող խտալացիին գլուխը անցուց . դժբաղդաբար սակաւին մէջ աղբ կայ եղեր , ծաղրառէր խտալացին հայու աղբով լուացուելուն երդում ըրաւ :

Այս անցքին ատեն մեծ եղաւ մեր Զաքարին դարմայումը քան թէ վախը վառն դիինք կը կարծէր որ այն սակաւին մէջ Կէշ և Կապուտի քարերեալ բաներ կը դառնուն , ուստի սակաւը շալկածին պէս սկսաւ շունչը կարելու չափ վազել Լալէ փողոցը դորձը ստուգելու համար :

Երբ դուռը բացուեցաւ դեղնահեր աղջիկ մը դէմը ելաւ և խնթ ի շուրթ « ինչ ըրիր Զաքար » ըսաւ :

Զաքար պաղ արեամբ « ի՞նչ պիտի ընեմ , երկու անգամ տուած սակաւնիդ տարի թափեցի և ինչպէս որ պատուիրէր էիք մտքիս մէջէն 3 անգամ » ալ ըն աղղընը թափընը , վերին Զաքարըն եարինի » ըսի թափեցի , պատասխանեց :

— Մէկու մը հետ չի խօսեցար , էսիդ չի նայեցար ա՛ :

— Երկու հեղուն ի՞նչ ըրին նէ ձայն չի հանեցի , բայց երրորդին ալ չը կրցայ դիմանալ զիս դեռինը ձգող խտալացիին գլուխը անցուցի սակաւը :

— Ծօ ի՞նչ ըրիր , անանկ էնէ հիմայ մարդը աղբի մէջ թաթխուեցաւ — ի՞նչպէս աղբ , առիկայ պիւլիւ չէ՞ր , դուք ինծի չը՞սիք որ Աղաւնին սէրը իմ վրաս դարձնելու համար զատ զատ երեք չէօփիւք թափեմ այդ կարդացուած չէօփիւք :

— Հայտէ խե՛նթ . . քեզի ո՞վ աղջիկ կուտայ , մօլոզներնիս թափես տէյի քեզի առանկ օյին մը խաղացինք :

ՄԱՍԻՍԻ ՀԱՐՅՈՒՄ ՄԸ

Իբլիւ տը Քօնաթանթինօվի գաղղիերէն թերթին մէջ մեր աղբին ու եկեղեցւոյն վրայ դովեստով լի յօդուած մը հրատարակուած ըլլալով , Մասիս ալ զայն թարգմանելով կը հրատարակէ :

Այս դովեստից կարգին մէջ մեծ մաս մ'ալ հանգուցեալ արքունի ճարտարապետ Պալեան Կարապետ պէյին նուիրած է , և Հայոց աղբին երախտագիտութեան վրայ ունեցած իրաւանց գլխաւորներէն մէկ քանին յիշեր է որը են :

1. Պէշիկթաշի եկեղեցին շինեց (Կարապետ պէյ Պալեան) իւր ծախքով , և անոր եկամուտ կապեց իւր Իսկիւտարի այգիներն և Իճատիէի ընդարձակ հողն , (զանոնք Պէշիկթաշի եկեղեցւոյն Պաղըֆ ընելով) :

2. Ետիգուլէի Հայոց Հիւանդանոցին ալ ընդարձակ և բարեբեր հող մը նուիրեց :

3. Երուսաղէմայ Հայոց Ս. Յակոբայ վանքին ընդարձակ ագարակներ նուիրեց Եալովայի մօտ և ին և ին :

Արդ Մասիսի կը հարցնենք թէ . 1860 ին Մեղու հանդէսին մէջ՝ զոր կը հրատարակէր Սըլվաճեան Յարութիւն էֆէնտին, կռնակն ահագին բեռով մարդու մը քարիքաթիւրը կար, և ներքին ալ սա տողերը « Սա կռնակիս բեռն ալ ազգիս կտակէի՝ մէյմը » . . . գիտէ՞ արդեօք Մասիս թէ այդ քարիքաթիւրն որով կակնարկէր, և այդ բեռն ինչ էր : Կամ թէ արդեօք ան ասեմն ալ Պալեան կարապետ պէյի վրայ հիմակուան հրատարակութիւններն կնէ՞ր . . . :

Հայոց ազգին ճշմարիտ բարերարներուն և երախտաւորներուն գլխուն առաջին քարը սովորաբար Մասիս կը նետէ, եթէ անոնցմէ իր քսակին շահ մը չտեսնէ, կամ շահ մը տեսնելու ակնկալութիւնը չունենայ . իսկ իր քսակին օգնողներն կամ օգնելու ալ յոյսը տուողներն Հայոց ազգին բարերարն ու երախտաւորը կը չինէ, թէ և անոնք իրօք ազգին ֆնասակար ըլլան : Այս այսպէս ըլլալով, Մասիսին համար Հայոց բարերարներն ու երախտաւորները միշտ միեւնոյնը չեն մնար . կամ թէ ազգին ֆնասակար անձինքն ալ կրնան փոխուիլ և բարերար ըլլալ : Արդեօք Կարապետ պէյ Պալեան 1860 ին ալ Ազգին բարերարն էր թէ չէր ասոր պատասխանը Մասիսէն կսպասենք :

ԴԱՍԱԳԻՐԲ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՁԱՅՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

Աշխարհայեցող Ն. Ս. Թաշեան

Հայկական եկեղեցական ձայնագրութիւնը ընդ փոյթ ընդհանրացնելոյ և արդիւնաւորելոյ համար Ն. Ս. Թաշեան քաջահմուտ ձայնագրագէտ դասատուն պատրաստած է

այս դասագիրքը որ ի լոյս ընծայուած է Ս. Էջմիածնայ տպարանէն :

Գինն է 10 զուրուշ :

ՁԱՅՆԱԳՐԵԱԼ ԵՐԵՅՅՈՂՈՒԹԻՒՆՔ ՍՐԲՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Տաղաւար և թէ լուր աւուրց համար Ս. Պատարագի երգեցողութիւնք, մեղեդիք, տաղք, և ամեն բան ինչ որ Ս. պատարագի երգեցողութիւնքը ըստ աւուր պատշաճի կը կազմեն . բայ ի ճաշու շարականաց, ձայնագրութեամբ տպագրուած և ի լոյս ընծայուած են Ս. Էջմիածնի տպարանէն :

Սորա մէջ առաւօտեան և երեկոյեան ժամերգութեանց մէկ քանի կարևոր երգեր ևս իբրև յաւելուած տպուած են :

Գինն է մէկ Օսմանեան ոսկի :

Կը ծախուին Ղալաթիոյ Հայոց եկեղեցւոյն բանկալը և Կամուրջի գլուխը պարագան :

Ի Լ Ա Ն

Սիրքէճի խկէլէսինտէ տէմիրճի մաղաղաւարը իթթիսալինտէ պուլունան մաղաղատա սօպա վէ մաթպախ իչին ֆարտիֆ վէ նիւֆասթըլ մատէն քէօմիւրիւ սաթըլմագտաօլուպ, թէշրէֆէ բաղպէթ պուլուրան դէվաթըն հէր հալտէ խօշնուտ օլաճաղլարը իլան օլունուր :

Մամուլ իւրաքանչիւր շրջանը 32 օրինակ է :

Ստորագրութեան տեղն է Պօլիս, Ջինճիրլի խան վերի յարկ թիւ 18 :

Դուրս երթալիք թերթից փոստայի ծախքը առնողին վրայ է :

Շրջանին գինը դահեկան կանխիկ 60

Կիսաշրջանը » » 50

Մէկ թիւ փարայ 50

Մանուցման տողն է դահեկան 2

ՇԱՐԱԳԻՐ-ՏԵՕՐԷՆ

ԳԷՈՐԳ Թ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Ս. Ղ. Պարտիզպանեան Էս ընկ.

ՐԻԶԱ-ՓԱՇԱ ԽԱՆ ԹԻԻ 3